

PROLOGI

MANCHESTER, ENGLANTI

Joskus elämä antaa parastaan ja pahintaan saman päivän aikana.

Moni varmasti ajattelee näin synnytyksessä, mutta minä en päätenyt tähän ajatukseen tavanomaisen kivun ja ilon yhdistelmän vuoksi. Minun tapauksessani syynä oli se, että vaikka pieni ihminen, jota olin kantanut yhdeksän kuukautta sisälläni, oli vihdoon tulossa maailmaan, minä yritin niiden kahdeksan tuskallisen tunnin aikana tavoittaa kännykällä lapsen isää, jotta saisin kiskottua hänet pois baarista, yökerhosta tai toisen naisen luota.

”Muistitko ottaa lomakkeet mukaan?” kättilö kysyi, kun saavuin yksin sairaalaan.

”Lomakkeet ovat kyllä mukana, mutta poikaystävä on kadoksissa”, vastasin anteeksipyytävästi hymyillen. Kättilö vilkaisi minua ripsiensä lomasta, kun nojauduin synnytysosaston vastaanottotiskiä vasten odottamaan, että ankara kipu vatsassa menisi ohi.

”Hän tulee varmaan pian.” Hiki pakkautui niskaani. ”Olen jättänyt hänelle pari viestiä.” Tarkalleen sanottuna kaksitoista. ”Hänellä on työtapaaminen, ja puhelin on kai äännettömällä.”

Siinä vaiheessa osa minusta vielä toivoi, että se olisi totta. Minä yritin sitkeästi nähdä Adamissa aina hyvää – silloinkin, kun todisteet osoittivat ilmiselvästi muuta.

”Ennen täällä ei ollut koskaan miehiä mukana”, kätilö muistutti. ”Me pärjäämme kyllä aivan mainiosti ilman isää, jos on tarve.” *Isää*. Biologisia tosiseikkoja ei käynyt kiistäminen, mutta tuntui väärältä kutsua Adamia isäksi.

Kätilö näytti rauhoittavan äidilliseltä. Hänellä oli vantterat jalat, yön yli pidetyillä papiljottipatukoilla kiharretut hiukset ja rintamus, jolle olisi voinut asettaa vaikka kukkaruukun. Nimikyltissä luki Mary. Olin tuntenut Maryn vasta kolmisen minuuttia, mutta pidin hänestä jo nyt, mikä oli hyvä juttu ottaen huomioon, että hän tutkisi kohta kohdun-kaulani.

”Tule, mennään synnytyshuoneeseen.”

Kumarruin ottamaan viikonloppulaukkuni, jonka kantamisessa taksikuski oli auttanut, mutta kätilö ryntäsi paikalle, tarttui kahvaan ja horjahti laukun painosta.

”Kuinka pitkäksi aikaa luulet voitasi jäädä tänne?” hän pilaili, ja minä yritin parhaani mukaan nauraa, kunnes tajusin, että uusi supistus oli tulossa. Seisoin ääneni kivun vallassa ja puristin silmät kiinni, sillä minä en aikonut olla nainen, joka pelästyyttää kaikki huutamalla niin että rappaus rapisee.

Kun kipu hellitti, seurasin hitaasti Marya kirkkaasti valaistua käytävää pitkin ja otin puhelimen esiin tarkistaakseni taas viestit. Äidiltä ja parhaalta ystävältäni Beckyltä oli tullut tusinan verran viestejä, mutta edelleenkään ei yhtään Adamilta.

Ei tämän näin pitänyt mennä.

Minä en halunnut jäädä yksin oman onneni nojaan.

Vaikka parisuhteemme oli viime kuukausina huolestuttanut minua paljon, juuri nyt olisin tehnyt mitä vain, jotta

Adam olisi ollut luonani, pitänyt minua kädestä ja sanonut, että kaikki meni hyvin.

Olin tajunnut olevani raskaana päivä sen jälkeen, kun olin täyttänyt kaksikymmentäkaksi. Vaikka raskaus ei ollut suunniteltu, olin kuluneiden yhdeksän kuukauden aikana saanut itseni vakuuttuneeksi siitä, että minusta tulisi hyvä äiti. Yhtäkkiä se tuntui turhan itsevarmalta arviolta.

”Kaikki hyvin?” Mary kysyi, kun tulimme synnytys-huoneen ovelle.

Minä nyökkäsin, mutta totuus oli, että olin yksin ja pe-loissani, vaikka olin hänen osaavissa käsissään, ja tiesin, että tunne ei katoaisi ennen kuin Adam saapuisi pyyhkimään hikeä otsaltani ja pitämään minua kädestä kiinni, kuten isän velvollisuus on.

Huone oli pieni ja toimiva, ja sen ohuet kuvioverhot loi-vat vanhanaikaisen motellin tunnelmaa. Ulkona taivas oli tumma ja helmiäishohtoinen kuu jäi mustan, läpätunkemat-toman pilviverhon taakse.

”Käy tähän”, Mary sanoi ja taputti sänkyä.

Minä noudatin hänen ohjeitaan ja kävin selinmakuulle ja levitin jalat. Sitten hän ilmoitti tyynesti: ”Teen sisätutki-muksen” ja ujutti kätensä alapäähäni, mikä sai silmäni pullis-tumaan ja henkeni salpautumaan.

”Neljä senttiä auki.” Hän suoristautui, hymyili ja kiskaisi kumihanskat kädestään samanaikaisesti, kun supistus alkoi tulla. ”Jessica, synnytys on käynnistynyt.”

”Jännää”, minä vastasin ja jätin kohteliaasti sanomatta, että se ei ollut varsinaisesti mikään uutinen; olin jo monta tuntia sitten kastanut keittiön lattian lapsivedellä.

”Kannattaa mennä jumppapallon päälle ja ottaa paino-voima avuksi. Minä käyn katsomassa naapurihuoneen synnyttäjää, mutta paina tarvittaessa hälytysnappia. Voisiko

joku muu tulla tänne sinun seuraksesi? Joku ystävä? Tai äitisi?”

Becky asui tässä lähellä, mutta äiti oli ainoa vaihtoehto synnytyksen tukihenkilöksi, vaikka olikin ollut nöyryyttävää soittaa ja kertoa, että Adam huiteli omilla teillään.

”Äiti on lähtövalmiina. Jos poikaystävästäni ei kuulu mitään kahteen mennessä, äiti tulee tänne.”

”Hieno”, Mary sanoi ennen kuin jätti minut yksin. Minulla oli seuranani vain Jack Johnsonin kappaleita täynnä oleva iPod ja ilokaasulaite, josta olin unohtanut kysyä, miten sitä käytetään.

Tasan kahdelta soitin äidille. Hän saapui kuuden minuutin kuluttua kapeisiin farkkuihin ja pehmeään pellavapuseroon sonnustautuneena ja häivähdys Estée Lauderin Beautifulia kaulallaan. Hänellä oli mukanaan valtava salikassi, joka piti sisällään hänen viime hetken ”synnytyspakkauksensa”. Siihen kuului pienikokoinen videokamera, hanhenuntuvatyynty, hammastahnaputkilo, *Woman and Homen* uusin numero, Neal’s Yardin käsivoidetta, viinirypäleterttu, kaksi suurta Tupperware-rasiaa täynnä vastikään leivottuja leivonnaisia, muutama vaaleanpunainen pyyhe ja – tämä ei ole vitsi – pehmolelu.

”Miten sinä voit?” äiti kysyi huolissaan ja veti esiin tuolin samalla kun työnsi lyhyen vaalean hiussuortuvan korvansa taakse. Hänen kasvoillaan oli vain hiven meikkiä; hänellä oli hyvä iho, joten hän ei koskaan tarvinnut paljon ehostusta, ja hänen kirkaansiniset silmänsä loistivat.

”Than hyvin. Entä sinä?”

”Erinomaisesti. Itse asiassa olen onnesta mykkyrällä.”

Äidin jalka naputti sänkyä vasten samalla kun hän puhui, ja metallin kolina kiiri huoneen poikki. Äiti säilytti aina malttinsa kriisitilanteissa, mutta olin viime aikoina pannut

merkille hänen nykimisoireensa, ja tänä yönä hänen jalkansa eli omaa elämäänsä.

”Sinä et ole millään ehtinyt ajaa kotoa tänne kuudessa minuutissa”, sanoin ja yritin hengittää ensimmäisen kerran ilokaasua, mutta aloin yskiä, kun se jäi kurkunpäähän.

”Olen ollut parkkipaikalla puolestayöstä asti. En halunnut ottaa riskiä, että juutun ruuhkaan.”

”Olisipa Adam ollut yhtä ajattelevainen”, minä jupisin.

Äidin hymy muuttui epävarmaksi. ”Oletko yrittänyt taivoittaa häntä uudestaan?”

Minä nyökkäsin ja yritin peittää sen, kuinka pahoilla mielin olin. ”Olen, mutta hänellä on selvästi jotain tärkeämpää tekemistä kuin tänne tuleminen.”

Äiti kurottui puristamaan kättäni. Hän ei ollut tottunut näkemään minua vihaisena. Oli harvinaista, että minä suutuin kunnolla kenellekään tai mistään, paitsi ehkä meidän surkeasta laajakaistayhteydestämme.

Mutta tänä yönä sitä ei olisi uskonut.

”Minä vihaan häntä”, niiskutin.

Äiti pudisti päätään samalla kun hänen sormenpäänsä siittelivät rystysiäni. ”Etkä vihaa.”

”Äiti, sinä et tiedä puoliakaan siitä, mitä viime aikoina on tapahtunut.” Minua pelotti kertoa hänelle totuus, sillä se olisi puhkaissut kuplan, rikkonut mielikuvan siitä, että minun ja Adamin perhe-elämä olisi verrattavissa siihen, jonka äiti ja isä olivat minulle tarjonneet. Minä muistelin lapsuuttani pääosin kiitollisena – se oli ollut turvallinen ja onnellinen, vaikka siihen oli sisältynyt muutamia vaikeita jaksoja, jotka olivat nyt kaikki taakse jääneitä.

Äiti hengähti. ”Vai niin. Älä silti kiihdy siitä nyt. Sinä et saa tätä hetkeä koskaan takaisin. Onko sinulla nälkä?” Hän avasi toisen Tupperware-rasian.

Minä onnistuin hymyilemään. ”Oletko tosissasi?”

”Eikö maistu?” äiti kysyi ihmeissään. ”Minulla oli hirveä nälkä silloin kun sinä synnyit. Olin syönyt puolikkaan sitruunakakun jo ennen kuin lapsivesi oli mennyt.”

Äiti oli loistava tukihenkilö. Hän sai minut hymyilemään supistusten välissä, piti minut rauhallisena siihen asti, kunnes kaikki riistäytyi niin käsistä, etten voinut lakata huutamasta.

”Miksi sinulle ei ole annettu mitään kivunlievitystä?” äiti tiedusteli puoliääneen.

”Minä sanoin, että en halua epiduraalia. Minä olen suunnitellut synnyttäväni luonnonmukaisesti. Ja... minä olen joogannut.”

”Jess, sinä yrität puskea toisen ihmisen sisältäsi ulos; minusta sinä tarvitset muutakin kuin hengitysharjoituksia ja kynttilän.”

Osoittautui, että äiti oli oikeassa. Siinä vaiheessa kun olin oksentanut lukemattomia kertoja, olin niin järjettömän kivun kourissa, että olisin imenyt vaikka crack-piippua, jos sellainen olisi ollut tarjolla. Ikkunasta alkoi kajastaa himmeää auringonvaloa, ja toinen kätilö – joka luultavasti oli esitellyt itsensä aiemmin, kun ajatukseni olivat olleet muualla – kumartui tutkimaan minua.

”Olen pahoillani, mutta synnytys on edennyt aivan liian pitkälle epiduraalia ajatellen. Jos haluat, voit saada petidiinipistoksen, mutta tämä lapsi syntyy hyvin pian.”

Jalkani alkoivat vapista hillittömästi, kipu salpasi hengen ja vei minulta kyvyn puhua kunnolla tai ajatella järkevästi.

”Minä haluan vain Adamin tänne. Äiti kiltti...”

Äiti hamuili kiivaasti puhelintaan, jotta voisi soittaa Adammille, mutta se putosi hänen kädestään, ja hän kirosi kömpelyyttään kontatessaan lattialla jahtaamassa sitä kuin saippuapalaa kylvyssä.

Sen jälkeiset tapahtumat ovat sumuisia, sillä minä en keskittynyt puheluihin tai reiteeni annettuun pistokseen; oman kroppani hirveä, käsittämätön voima sai minut houretilaan.

Lapsi tuli maailmaan noin minuutti ja kolme ponnistusta petidiinipistoksen jälkeen.

Hän oli aivan ihmeellinen, minun pullearaajainen poikani, ja hänen kasvoillaan oli hämmästynyt ilme. Kun kätilö asetti hänet syliini, hän räpytteli silmiään ja hänen ryppyiset kasvonsa silenivät.

”Voi luoja”, äiti henkäisi. ”Hän on...”

”Ihana”, minä kuiskasin.

”*Valtavankokoinen*”, äiti vastasi.

Olin aina pitänyt vastasyntyneitä hauraina ja avuttomina, mutta William oli yli nelikiloinen järkäle. Eikä hän itkenyt, ei heti ensimmäisinä hetkinä; hän vain painautui rintani lämpöön ja sai kaiken tuntumaan hyvältä.

No, melkein kaiken.

Kun painoin huuleni hänen otsaansa vasten ja hengitin hänen suloista vastasyntyneen tuoksuaan, ovi rysähti auki. Siellä oli Adam, joka kumosi täysin teorian, että parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

En tiedä, kumpi lemahti voimakkaammin hänen läheisyydessään meitä, toisen naisen hajuvesi vai pistävä vanhan viinan haju. Hän oli yhä edellisen illan vaatteissa. Hän ei ollut saanut pyyhittyä huulipunaa kaulaltaan, vaan kaulalle oli jäänyt räikeä vaaleanpunainen rantu, joka alkoi korvalta ja päättyi paitaan.

Äkkiä minä en halunnut häntä lähellekään minua tai meidän vauvaamme – mikään määrä käsidesiä ei muuttaisi sitä tosiasiaa, että Adam oli siivoton. Useammassa kuin yhdessä merkityksessä. Mietin lohduttomana, kuinka kauan sitten olin tullut siihen johtopäätökseen.

”Saanko... saanko ottaa tytön syliin?” Adam kysyi ja ojensi käsivartensa.

Äiti säpsähti, kun vedin terävästi henkeä. ”Adam, se on *poika*.”

Adam kohotti hämmästyneenä katseensa ja veti kätensä takaisin. Hän kävi istumaan ja katsoi meitä ilmeisesti kykenemättä sanomaan mitään, saati sitten sanomaan oikeita sanoja.

”Sinä et ehtinyt synnytykseen”, minä sanoin ja pyyhkäisin pois vastikään silmiini kihonneet polttavat kyyneleet.

”En voi uskoa, että jätit synnytyksen väliin.”

”Kuule Jess... Minä voin selittää.”

KYMMENEN VUOTTA MYÖHEMMIN

En tiedä, milloin minusta tuli näin surkea pakkaaja. Olin aikoinani taitava pakkaaja, silloin kun minulla oli aikaa ja aivokapasiteettia hankkia puhallettavia matkatyynyjä ja pieniä meikkipulloja. Tavaraa ei kyllä nytkään puutu – vanha Sitikkani suorastaan pursuaa sitä – mutta minulla on silti vahva tunne, että jotain puuttuu.

Vika on siinä, että en ole tehnyt listaa. Minun sukupolveni naiset on saatu uskomaan, että listat ovat ratkaisu kaikkeen, vaikka maailma hajoaisi ympärillä kappaleiksi. Nykyään minä en laadi listoja – tulee hetki, jolloin tekemistä on niin paljon, että pysähtyminen sellaiseen itsensä hemmotteluun kuin listojen laatimiseen tuntuu sulalta hulluudelta. Sitä paitsi jos jotain on unohtunut, voin aina ostaa sen periltä – me olemme menossa Ranskan maaseudulle, emme Amazonin jokialueelle.

Jos minun pakkaustyylini on epäjärjestelmällinen, niin en tiedä millaiseksi Williamin pakkaustyylillä pitäisi kutsua. Hänen laukkunsa sisältö koostuu lähinnä hänen sänkynsä alta taannoisen kavereiden yökyläilyn jälkeen löytyneistä Haribo-karkeista, *Maailman myrkkyykäärmeiden* kaltaisista kirjoista, lukuisista vesipyssyistä ja voimakastuoksuisista hygieniatuotteista.

Viimeksi mainituista hän on alkanut kiinnostua vasta äskettäin, sen jälkeen kun hänen ystävänsä Cameron kymmenen vuotta täytettyään päätti, että on aika alkaa käyttää koulussa deodoranttia. Minun piti huomauttaa varovasti pojalleni, että Lynx African tuoksupilvessä kulkemisesta ei juuri olisi iloa Ranskassa, jos mukaan ei olisi tullut yksiäkään housuja.

Minä hyppään kuljettajan penkille, käännän virta-avainta ja tavalliseen tapaan vähän hämmästyn, kun moottori hyrähtää käyntiin. ”Oletko varma, että sinulla on kaikki mukana?” kysyn Williamilta.

”On kai.” Williamin kasvoilta hehkuva innostus kouristaa sydäntäni. Hän on ollut innoissaan siitä asti, kun kerroin, että viettäisimme kesän hänen isänsä luona. Nojaudun antamaan hänelle suukon ohimolle. Hän suvaitsee sen, mutta ajat, jolloin hän olisi kietonut kätensä ympärilleni ja julistanut, että olen maailman paras äiti, ovat kaukana takanapäin.

William on ikäisekseen pitkä ja lähes hontelo valtavasta ruokahalustaan ja viime aikoina Domino-pizzoihin kehittyneestä himostaan huolimatta. Hän on perinyt pituuden isältään, samoin kuin ruskeat silmänsä, helposti ruskettuvan ihonsa ja tumman, niskasta kihartuvan tukkansa.

Koska minä olen 162-senttinen, William on kohta minua pidempi ja todennäköisesti näyttää silloin vielä vähemmän minun lapseltani. Minulla on vaalea, pisamainen iho, jonka pienikin kuumuus saa punertumaan. Olkapäille ulottuva vaalea tukkani ei kiharru kuten poikani tukka, mutta se ei ole piikkisuorakaan: siinä on pyörre, joka ärsytti minua silloin kun minulla ei vielä ollut muuta murehdittavaa.

”Kuka pitää huolta talosta sillä aikaa, kun me olemme poissa?” William kysyy.

”Ei siitä oikeastaan tarvitse pitää huolta, muru. Kunhan joku käy hakemassa postin.”

”Mitä jos joku murtautuu sinne?”

”Ei murtaudu.”

”Mistä sinä sen tiedät?” William tivaa.

”Jos joku murtautuu tämän kadun varrella oleviin taloihin, niin meidän kotimme on listan viimeisenä.”

Ostin pienen rivitaloasuntonne Etelä-Manchesterista isän taloudellisella tuella pian Williamin syntymän jälkeen ja ennen kuin asuinalueesta tuli sattumalta trendikäs.

Minä en ole osallistunut kertaakaan kadun päässä olevassa falafel-baarissa järjestettyihin ironisiin bingoiltoihin, ja olen ostanut kotikatuni artesaanileipomosta sen avaamisen jälkeen kai yhden kvinoapäällysteisen, hapanleipäjuureen tehdyn leivän. Mutta minä kannatan lämpimästi tällaisia paikkoja, sillä ne ovat nostaneet asuntojen hinnat pilviin.

Se tosin tarkoittaa, että minä olen luultavasti ainoa kolmekymmentäkolmevuotias pienituloinen yksinhuoltaja, joka asuu tällä alueella. Opetan luovaa kirjoittamista paikallisessa lukiossa, mikä on aina antanut enemmän työniloa kuin taloudellista hyvää.

”Jake Miltonin kotiin murtauduttiin”, William kertoo synkästi, kun käännyimme toiselle kadulle. ”Varkaat veivät kaikki hänen äitinsä korut, hänen isänsä auton ja Jaken Xboxin.”

”Ihanko totta? Sehän on kamalaa.”

”Niin on. Jake oli päässyt *Garden Warfaren* viimeiselle tasolle.” William huokaisee päätään pudistaen. ”Hän ei ikinä pääse sille uudestaan.”

Ajomatka etelärannikolle, josta lauttamme lähtee, vie neljä viisi tuntia, mutta me lähdemme liikkeelle tavallista aikaisemmin, jotta ehdimme pysähtyä matkan varrella kotimme lähistöllä.

Kymmenen minuutin kuluttua saavumme Willow Bank Lodgeen ja käännyimme sen edessä olevalle parkkipaikalle.

Mudanruskea, harmaakattoinen tiilirakennus näyttää ulkoapäin ylisuurelta Lego-talolta. Mutta toisaalta kukapa valitsee hoitokotia sen arkkitehtonisten arvojen perusteella.

Naputan ovikoodin kahteen oveen ja kirjaan meidät sisään. Sisällä vastaamme tulvahtaa ylikypsän lihan ja muussattujen vihannesten haju. Sisäpuolelta rakennus on puhdas, valoisa ja hyvin hoidettu, vaikka sen sisustussuunnittelijan on täytyntä olla värisokea. Koukeroinen tapetti on avokadonvihreä, lattiaa peittää ruutukuviainen sinipunainen kokolattiamatto, ja jalkalistat on sävytetty marmeladinkeltaisella lakalla, jota joku on erehtynyt luulemaan luonnonväriseksi.

Pariovien takaa televisiohuoneesta kantautuu ruokailun ääniä, joten suunnistamme sinne sen sijaan, että kääntyisimme käytävällä äidin huonetta kohti.

”Mitä kuuluu, Arthur?” kysyn lempeästi yhdeltä pitkäaikaiselta asukkaalta, joka vaeltaa ulos kylpyhuoneesta sen näköisenä kuin olisi tullut Narniaan. Hän suoristaa selkensä.

”Minä etsin pannujani. Oletteko te ottaneet minun pannuni?”

”Emme ole. Tule mukaan, niin yritetään etsiä niitä ruokalista.” Koetan juuri estää häntä menemästä siivouskomeroon, kun pariovet avautuvat ja Raheem, yksi hoitajista, ilmestyy paikalle ja ottaa hänet turvallisesti käsipuoleensa.

”Moi”, William tervehtii. Noin kaksikymmentäviisivuotiaalla somalialaissyntyisellä Raheemilla on hänelläkin Xbox, joten heillä kahdella riittää paljon puhuttavaa keskenään.

”Hei, William. Mummisi on syömässä. Ananaspiirakkaa saattaa olla vähän jäljellä, jos sinulle maistuu.”

”Joo, maistuu.” Poikani ei kieltäydy koskaan ruuasta, ellei kyse ole jostain, jonka eteen minä olen nähnyt valtavasti vai-
vaa; silloin hän poikkeuksetta katsoo sitä kuin tarjoaisin hänelle lautasellista höyryävää teollisuusjätettä.

Kun Arthur laahustaa ruokasalin ovesta sisään Raheem perässään, heidän paikalleen ilmestyy mieshahmo. Hänen ohimoillaan näkyy alati pahenevan stressin syövyttämiä uurteita, stressin jolla on varmasti suurempi vaikutus hänen terveydentilaansa kuin sillä, että hän on parantunut alkoholisti.

”Vaari!” Williamin kasvoille puhkeaa hymy, ja isän vaaleanharmaisiin silmiin syytty eloa.